

6. ULUSLARARASI ENDÜSTRİYEL HAMMADDELER SEMPOZYUMU

TMMOB Maden Mühendisleri Odası tarafından iki yılda bir düzenlenen Uluslararası Endüstriyel Hammaddeler Sempozyumu'nun 6.sı 1-3 Şubat 2007 tarihlerinde Dokuz Eylül Üniversitesi Maden Mühendisliği Bölümü ile birlikte İzmir'de gerçekleştirilmiştir.

Ülkemiz madenciliğinin gelişmesinde çok önemli bir yeri olan bu sempozyumda sektördeki bilimsel ve teknik bilgi üretimi, araştırmacı ve uzmanlar tarafından paylaşılmıştır.

376 delegenin katıldığı sempozyumda 56 bildiri sunulmuştur. Sempozyum süresince uzmanlar ve araştırmacıların katıldığı bilimsel ve teknik oturumların yanısıra Madencilik Politikaları ve İhracat Sorunları konulu bir de panel düzenlenmiştir. Ayrıca, sempozyumla aynı tarihlerde 116 firmanın katıldığı 2. Madencilik, Doğal Kaynaklar ve Teknolojileri Fuarı gerçekleştirilmiştir.

Hepinizi Maden Mühendisleri Odası ve şahsım adına saygıyla selamlıyorum.

Konuşmama başlarken, hunharca öldürülen gazeteci Hrant DİNK'i saygıyla anıyorum. Şiddet kültürünü doğuran ortamın, bir an önce barış ve kardeşli-

ğe dönüşmesi için gerekli çalışmaların yapılması her kesimin öncelikli görevidir. Anadolu'da yüzyıllardır bir arada dostça yaşamış halkların gelecekte de kardeşçe yaşayacağından kimse kuşku duymamalıdır.

Çağdaş bir yaşam için madencilik faaliyetleri vazgeçilmezdir. Bugün yaşamımızda kullandığımız ürünlerin hemen hemen tamamı madencilik faaliyetlerinin birer sonucudur. Madenler, milyonlarca yılda oluşan ve tüketildiklerinde yenilenemez kaynaklardır.

Bu kadar önemli kaynakların üretimi ve değerlendirilmesi, mutlaka etkin bir planlama ve denetim gerektirmektedir. Madenciliğin önemi, madenleri üretilip kendi ülke sanayisinde kullanıldığı ve uç ürün üretildiği ölçüde artar. Bunun için de madencilik sektörünün; sanayi, enerji, kimya, tarım ve inşaat gibi diğer sektörlerle entegrasyonu şarttır.

Kalkınma modellerini; öncelikle öz kaynaklarına dayandıran ülkeler, kalkınma süreçlerini sancısız tamamlayabilmektedirler. Bu yapının oluşturulabilmesi için öncelikli olarak ulusal bir kalkınma modelinin benimsenmesi gerekmektedir.

Ülkemiz, kendi ulusal kalkınma modelini oluşturamamış, uzun yıllardır IMF, Dünya Bankası gibi uluslar arası finans örgütlerinin güdümünde ekonomik ve sosyal politikalar uygulamaktadır. Bu-

Oda Başkanımız Sn. Mehmet TORUN'un açılış konuşması;



Dünyada hammadde ihraç ederek gelişmiş bir ülke örneği yoktur. 2006 yılında tüm madenlerimizden elde edilen ihracat geliri 2 milyar dolar olmuştur. Aynı yılda sadece kömüre verilen döviz miktarı 1,5 milyar dolar civarındadır.

nun sonucu olarak; ülkemiz yaşam kalitesi açısından 173 ülke içinde 94. sıraya düşmüş, toplam borcumuz 300 milyar dolara ulaşmıştır. Dış ticaret açığımız 50 milyar doları geçmiştir. İşsizlik, genç nüfus içinde % 20 gibi ürkütücü boyutlara ulaşmış, emek yoksullaşmış ve gelir dağılımı ciddi biçimde bozulmuştur.

Ekonomimiz; sanayileşme ve üretim artışı üzerine kurulamayınca sıcak para hareketleriyle dalgalanmalar yaşanmakta, bunun sonucunda da krizler sürekli hale gelmektedir.

Ülkemiz, 50'nin üzerinde mineral çeşitliliğine sahip olup, potansiyel olarak ta bazı mineraller açısından dünyada ön sıralarda yer almaktadır. Ancak bu avantajımızı yeterli derecede kullandığımız söylenemez. Gelişmiş ülkelerde madencilik sektörünün GSMH'daki payı % 8'lerde iken ülkemizde bu oran % 1 düzeyindedir. Bu rakama imalat sanayi içinde gösterilen cam, çimento gibi mamuller eklense dahi yine de istenilen seviyelere gelmediği açıktır. Bu noktada yapılması gereken, ülkemizin gelişmesinde doğal kaynaklarımızın ekonomik katkısını verimli şekilde sağlayacak ciddi, tutarlı bir madencilik politikasının oluşturulması ve uygulanmasıdır.

Ülkemiz endüstriyel hammaddeler açısından da şanslı bir konumdadır. Sanayileşme ile birlikte daha büyük miktarlarda kullanılmak zorunda olan bu minerallerin değeri gün geçtikçe artmaktadır. Batı Anadolu'da (Çine-Milas) bölgesindeki sodyum feldispatlarımız Avrupa ve civarındaki (Kuzey Afrika, Ortadoğu, Rusya) feldspat rezervlerinden hem kalite hem de miktar yönünden çok üstündür. Ancak, ülkemizde 25 yıldır arama yapılmadığından bu kaynakların gerçek miktarı ve kalitesi tam olarak bilinmemektedir. MTA vakit geçirmeden Çine-Milas albitlerinin envanterini çıkarmalıdır. Yer karosu üretimindeki en son teknolojiye (porselen granit) karo bünyesindeki feldspat oranı %55 lere yükselmiştir. Dolayısıyla, albit rezervlerimizin tam olarak bilinmesi, seramik endüstrimizin geleceği açısından önemlidir.

Rezervlerin kaynak kaybına neden olmadan tüketilmesi için MİGEM, işletme ruhsatı vermeden önce, gerekli etüdlerin yapılmasını, yeterli sondaj yapıp yapılmadığını, asgari 5 yıllık işletme planlarını, yeterlilik açısından ciddi olarak denetlemeden işletme ruhsatı vermemelidir. İşletme Ruhsatı almak için "yıllık dekapaj oranı" taahhüt olarak alınmalı ve bu oran ciddi şekilde denetlenmelidir.

2006 yılında feldspat ihracatımız, 100 milyon dolara ulaşmıştır. Ancak son yıllardaki ihracattaki miktar olarak artış, parasal artışa yansımamıştır. Feldspat üreticilerimiz, gereksiz rekabete girmiş, tonu 10 dolarlardan ürün ihraç etmişlerdir. Bu durum 70'li yıllardaki bor madeninde yaşanan ortamı hatırlatmaktadır. Bu yanlış uygulamadan bir an önce vazgeçilmeli ve üreticiler uzun vadeli planlamalarla kaynakları rasyonel kullanmanın yollarını bulmalıdırlar. Devlet, bu konuda denetleyicilik görevini yerine getirmelidir. AR-GE çalışmaları hızlandırılmalı, daha fazla istihdam ve katma değer yaratacak uç ürünlere yönelinmelidir.

Bugün gelinen noktada çevresel değerleri yok sayarak, hiçbir faaliyet yapılamayacağı gibi madencilik yapılması da mümkün değildir. Sürdürülebilir madencilik yapılabilmesi için üretim esnasında ve sonrasında çevreyi koruyucu önlemlerin alınması sektörün rahat çalışmasının önünü de açacaktır. Bu anlamda, "ya madencilik ya çevre" dayatması yerine, ikisinin de beraberce yürütülebileceği çalışmaların mümkün olabileceğini göstermek sektörün görevleri arasındadır.

Dünyada hammadde ihraç ederek gelişmiş bir ülke örneği yoktur. 2006 yılında tüm madenlerimizden elde edilen ihracat geliri 2 milyar dolar olmuştur. Aynı yılda sadece kömüre verilen döviz miktarı 1,5 milyar dolar civarındadır. Bu nedenle madenlerimizi, sanayimizde kullanacak şekilde planlamak önemlidir. İşsizliği azaltacak, bölgesel eşitsizlikleri giderecek, ulusal gelirimizi yükseltecek politikaların oluşturulması ve uygulan-



Bu çalışmalar sırasında Maden Mühendisleri Odası, üzerine düşen görevi bugüne kadar olduğu gibi bundan sonra da yapacaktır.

Bu Sempozyumun ülkemize ve sektörümüze katkı koyacağına inanmaktayız. Bu düşüncelerle sempozyumu destekleyen kamu ve özel tüm madencilik kuruluşlarımıza, bildiri sunarak katkı koyanlara, bizzat katılarak bizleri onurlandıranlara ve bu kongrenin gerçekleşmesi için emeği geçen herkese Yönetim Kurulumuz ve şahsım adına teşekkür ederim.

☆☆☆

6. ULUSLARARASI ENDÜSTRİYEL HAMMADDELER SEMPOZYUMU SONUÇ BİLDİRGESİ

ması hayati önem arz etmektedir.

TMMOB Maden Mühendisleri Odası tarafından iki yılda bir düzenlenen Uluslararası Endüstriyel Hammaddeler Sempozyumu'nun 6.sı 1-3 Şubat 2007 tarihlerinde Dokuz Eylül Üniversitesi Maden Mühendisliği Bölümü ile birlikte İzmir'de gerçekleştirilmiştir.

Ülkemiz madenciliğinin gelişmesinde çok önemli bir yeri olan bu sempozyumda sektördeki bilimsel ve teknik bilgi üretimi, araştırmacı ve uzmanlar tarafından paylaşılmıştır.

376 delegenin katıldığı sempozyumda 56 bildiri sunulmuştur. Sempozyum süresince uzmanlar ve araştırmacıların katıldığı bilimsel ve teknik oturumların yanısıra Madencilik Politikaları ve İhracat Sorunları konulu bir de panel düzenlenmiştir. Ayrıca, sempozyumla aynı tarihlerde 116 firmanın katıldığı 2. Madencilik, Doğal Kaynaklar ve Teknolojileri Fuarı gerçekleştirilmiştir.

Sempozyumun açılış oturumunda, sunumu yapılan bildirimlerde ve panelde, gerek konuşmacılar gerekse katılımcılar tarafından, madencilik sektörü endüstriyel hammadde kaynaklarımız ve mevcut durumuna ilişkin önemli saptamalar

yapılmıştır. Ülkelerin kaderlerini tayin etmeleri ve bağımsızlık karakterini koruma ve sürdürmelerinde sahip oldukları ekonomik gücün önemi tartışılmazdır. Bu bağlamda ulusal ekonominin temel sektörlerinden birisinin madencilik olduğu kesindir. Hemen her tür sanayi için hammadde üreten, bulunduğu bölgede ekonomik ve sosyal kalkınmayı sağlayan, doğrudan ve dolaylı istihdam yaratan özellikleri madenciliğin önemi daha da belirginleştirmektedir.

Üç gün süren sempozyum kapsamında dile getirilen görüşler ve saptamalar ana başlıkları ile aşağıda özetlenmiştir.

- Türkiye endüstriyel hammadde potansiyeli ve üretimleri ile hızlı bir büyüme içindedir. Bu alandaki çabalar daha da artırılmalıdır.

- Madenlerimizin yenilenemez kaynaklar olduğu bilincinde üretiminde etkin bir planlama ve optimum üretim koşullarına özen gösterilmelidir.

- Aramalar geliştirilmeli, endüstriyel hammadde kaynaklarımızın güncel envanteri yapılmalı, yeni ürünler üretmeye dönük AR-GE çalışmaları hızlandırılmalıdır.

- Endüstriyel hammaddelerin üretiminde teknolojik gelişmeler takip edil-

Endüstriyel hammadde madenciliğinde üreticilerin örgütlenmesi ile haksız rekabetin önüne geçilerek yurtdışına ucuz fiyatlarla hammadde çıktısı önlenebilecektir. Devlet bu konudaki denetim görevini yerine getirecek yasal düzenlemeleri yapmalıdır.

meli, bilim ve mühendislik kuralları çerçevesinde çevresel dengeleri de bozmadan faaliyetler sürdürülmelidir.

• Üretilen hammaddeden uç ürünlere doğru teknolojilerin artırılarak uygulamaya konulması yurtdışına ucuz hammadde transferini önleyecektir.

• Endüstriyel hammadde madenciliğinde üreticilerin örgütlenmesi ile haksız rekabetin önüne geçilerek yurtdışına ucuz fiyatlarla hammadde çıktısı önlenebilecektir. Devlet bu konudaki denetim görevini yerine getirecek yasal düzenlemeleri yapmalıdır.

• Maden İşleri Genel Müdürlüğü işletme ruhsatı vermeden önce asgari beş yıllık işletme projelerini yeterlilik açısından ciddi biçimde denetlemelidir.

• Dünyada seramik üretiminde beşinci sırada bulunan ülkemizde önemli kaynaklara sahip Ege ve Marmara bölgelerinde, özellikle de Çine-Milas yörelerinde, yeterli demiryolu ulaşımı ve

liman olanakları acilen geliştirilmeli ve gerçekleştirilmelidir.

• Sektörün daha üst noktalara gelişiminde devlet; bu alanlarda faaliyet gösteren kurum ve kuruluşlar ile demokratik kitle örgütleri ve sivil toplum örgütlerinin yapıcı işbirliğini etkinleştirmelidir.

Bu çabalar ile endüstriyel hammaddelerimizin ihracat katkılarını milyar dolarlarla ifade edilecek seviyelere çıkarmak son derece mümkün gözükmemektedir.

Kamuoyunun bilgisine sunarız.

**TMMOB
MADEN MÜHENDİSLERİ ODASI
YÖNETİM KURULU
İzmir, 3 Şubat 2007**

☆☆☆

